

دستور العمل امحای کالای قاچاق موضوع تبصره ۱ ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مواد (۵۵) و (۵۶) قانون مبارزه با

قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵

اهداف:

- ۱- هماهنگی و ایجاد رویه واحد در اجرای ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مواد ۵۵ و ۵۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز با استفاده از شیوه‌های نوین.
  - ۲- اجرای صحیح قانون و وظایف حاکمیتی سازمان.
  - ۳- جلوگیری از ورود کالاهای غیر بهداشتی و غیر استاندارد سلامت محور به جامعه و حفظ سلامت عمومی و محیط زیست در مقابل اثرات نامطلوب امحاء کالا.
  - ۴- صیانت و حفاظت از سلامت عرصه های کشاورزی و منابع طبیعی در مقابل عوامل خسارت های قرنطینه‌ای.
  - ۵- جلوگیری از ورود کالاهایی که به تولید داخل و تجارت خارجی لطمه وارد می‌سازد.
  - ۶- بالا بردن ضریب بهداشت و امنیت جامعه.
  - ۷- دفع پسماندهای عادی و ویژه در چارچوب قوانین و مقررات.
  - ۸- صیانت از نیروی انسانی و منابع مادی و پیشگیری از حوادث ناشی از عملیات امحاء.
- ماده ۱-** اصطلاحات و اختصارات ذیل در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
- سازمان:** سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی.
- قانون:** قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
- آیین نامه:** آیین نامه اجرایی مواد ۵۵ و ۵۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز به شماره ۵۳۲۰۴/ت/۵۱۵۲۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۳ مصوب هیات وزیران.

بهداشت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

استاندارد: سازمان ملی استاندارد.

محیط زیست: سازمان حفاظت محیط زیست.

صور تجلسه امحاء: گزارش نحوه معدوم نمودن کالاهای موضوع این دستور العمل، مقید به تاریخ و محل انجام عملیات امحاء و سایر کیفیات اجراء که پس از امضاء نمایندگان دستگاههای مذکور در بند الف ماده ۱۰ آیین نامه رسمیت خواهد یافت.

ماده ۲- مقدمات و مراحل لازم برای انجام عملیات امحاء به ترتیب موارد ذیل توسط سازمان انجام می‌گردد:

۱-۲- دعوت از نمایندگان دستگاههای موضوع بند (الف) ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی حداقل تا ده روز قبل از عملیات امحاء و تنظیم صور تجلسه امحاء با امضاء نمایندگان مدعو مطابق ضوابط و مقررات این دستور العمل.

۲-۲- هماهنگی های لازم حداقل تا ده روز قبل از عملیات امحاء با دستگاههای ذیربط (سازمان محیط زیست، بهداشت، استاندارد، شهرداری و...) در خصوص تعیین نوع کالای انهدامی از حیث عادی و یا ویژه بودن پسماند توسط مدیریت ها و اداره های سازمان در استانها.

تبصره- هماهنگی های موضوع این بند صرفاً از طریق واحدهای تخصصی ذیربط در هر دستگاه صورت می پذیرد.

۳-۲- تفکیک سیستمی و دسته بندی عمومی کالاهای انهدامی از حیث ماهیت کالا توسط مدیریت ها و ادارات سازمان در استان ها با درج دلایل و نحوه انهدام و شماره نامه های اداری ذیربط در خصوص مجوزها و کلیه مشخصات کالا اعم از وزن، ارزش و سایر اطلاعات

۱- این دستور العمل به منظور ایجاد وحدت رویه در امحاء کالاهای قاچاق و پیشگیری از ایجاد مشکلات و معضلات کاری و زیست محیطی در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی، پس از تدوین توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، در قالب ۶ ماده و یک تبصره از سوی رییس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز ابلاغ گردید. (منبع: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز.)

- مربوط به کالا انجام و اطلاعات مربوطه در سامانه عملیاتی مربوطه ثبت گردیده و نسبت به ایجاد دسترسی برخط برای دستگاه های ذیربط اقدام لازم به عمل خواهد آمد.
- ۴-۲- بررسی و نظارت سیستمی (اسنادی و شکلی) بر فرآیند انهدام کالاهای مشمول از سوی سازمان و سایر دستگاه های ذیربط قانونی.
- ۵-۲- تعیین محل و نحوه انهدام با هماهنگی دستگاه های ذیربط با توجه به نوع پسماند (عادی یا ویژه).
- ۶-۲- هماهنگی با سازمان آتش نشانی جهت حضور در محل انهدام کالا.
- ۷-۲- هماهنگی جهت استقرار آمبولانس در محل انهدام کالا.
- ماده ۳- حمل و انهدام کالا بر اساس ضوابط ذیل صورت می پذیرد:
- ۱-۳- صدور حواله خروج کالای انهدامی از انبار سازمان براساس بند ۲-۳
- ۲-۳- تهیه خودرو جهت حمل کالا با ویژگی های زیر:
- ۱-۲-۳- کاملاً سرپوشیده باشد (حسب نوع کالا).
- ۲-۲-۳- قسمت بار نفوذ ناپذیر و نشسته ناپذیر باشد (حسب نوع کالا).
- ۳-۲-۳- اندازه خودرو متناسب با حجم پسماند باشد.
- ۴-۲-۳- خودروی حامل کالا از انبار تا محل امحاء، پلمپ و در معیت حراست سازمان منتقل می گردد. فک پلمپ با حضور نمایندگان دستگاه های مذکور در بند الف ماده ۱۰ آیین نامه انجام می شود.
- ۳-۳- در انجام امور اجرایی امحاء، استفاده از لباس کار ایمن و لوازم حفاظت فردی در تمامی ساعات کار انهدام الزامی است.
- ۴-۳- اشخاص حاضر در عملیات انهدام منطبق با کلیه شرایط احتمالی بروز حادثه توسط سازمان بیمه خواهند شد.
- ۵-۳- حضور در اطراف خودروها در هنگام بارگیری و تخلیه ممنوع است.
- ۶-۳- پیش از شروع انهدام، توضیحات لازم و توجه به علایم هشدار دهنده توسط نماینده سازمان به نمایندگان دستگاه های ذیربط و ناظران ارائه می گردد.
- ۷-۳- استعمال دخانیات توسط اشخاص حاضر در محوطه انهدام ممنوع است.
- ۸-۳- حمل هرگونه وسایل اضافی مانند مواد خوراکی، محترقه و غیره در محوطه امحاء ممنوع می باشد.
- ۹-۳- اسامی نمایندگان و ناظران برای ورود به محل انهدام حداقل یک روز قبل با امضاء بالاترین مقام مسئول به صورت مکتوب از طریق سامانه ذی ربط به سازمان اعلام می گردد.
- ۱۰-۳- ضمن رعایت اصول ایمنی حین امحاء از تردد افراد متفرقه در محوطه جلوگیری به عمل می آید.
- ۱۱-۳- ورود هرگونه خودرو (به استثنای حامل کالا) به محوطه انهدام ممنوع می باشد.
- ۱۲-۳- کلیه روش های مورد استفاده در فرآیند امحاء در قالب قوانین و مقررات سازمان حفاظت محیط زیست یا سازمان های آتش نشانی و پسماند و تایید مراجع صالح، صورت می پذیرد.
- ۱۳-۳- در مرحله نقل و انتقال کالاهای کشاورزی اقدامات لازم در خصوص پیشگیری از انتشار آفات، آلودگی ها و بیماری ها به محیط اطراف به عمل می آید.
- ۱۴-۳- امحای کالای کشاورزی مشکوک به آلودگی به روشی انجام می گردد که آفات و بیماری های احتمالی در ضایعات حاصل از امحاء باقی نماند. (برای مثال استفاده از روش های حرارتی)
- ۱۵-۳- لوازم بسته بندی کالای کشاورزی مشکوک به آلودگی نیز امحاء و وسایل حمل پس از جابه جایی کالای مشکوک به وجود این عوامل ضد عفونی گردد.
- ۱۶-۳- مدیر/ رئیس اداره سازمان در استان موظف است براساس معیارها و ضوابط زیست محیطی ترتیبی اتخاذ نمایند تا سلامت، بهداشت و ایمنی عوامل اجرایی تحت نظارت آنها تامین و تضمین گردد.

۳-۱۷- انهدام کالاهای خاص (سموم کشاورزی، دارو، مواد شیمیایی و...) صرفاً توسط شرکت‌های صلاحیتدار و به موجب ضوابط قانونی مربوطه صورت می‌پذیرد.

۳-۱۸- نصب هرگونه زباله سوز اعم از متمرکز و غیرمتمرکز در سازمان ممنوع است.

۳-۱۹- کلیه کالاهای مشمول انهدام در استان محل کشف تعیین تکلیف و از انتقال آن به سایر استان‌ها خودداری می‌گردد. در موارد استثنایی که انهدام کالا دارای شرایط خاص بوده و انتقال آن به استان‌های دیگر ضرورت داشته باشد پس از اخذ مجوز از ریاست سازمان، عملیات امحاء با مسؤلیت استان محل کشف انجام و تفویض وظایف به سایر استان‌ها صورت نمی‌پذیرد. همچنین در خصوص حضور نماینده دادستان، مدیران سازمان در استان‌ها نسبت به انجام هماهنگی لازم با دادستان استان در خصوص اخذ نیابت قضایی، اقدامات لازم را به عمل می‌آورند.

ماده ۴- فرآیند پس از انهدام شامل موارد ذیل خواهد بود:

۴-۱- صدور حواله انهدام پس از امضاء صورتجلسه انهدام (حداکثر ۳ روز پس از انهدام).

۴-۲- صدور قبض انبار ضایعات حاصل از انهدام (در صورت داشتن ضایعات قابل فروش).

۴-۳- درج اسناد و مدارک اموال امحاء شده در پرونده‌های مربوطه.

۴-۴- ارسال صورتجلسه نهایی امحاء به دادستان، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، سازمان تعزیرات حکومتی، نیروی انتظامی، مدیر جمع‌آوری و نگهداری اموال منقول و هیأت عالی نظارت که شامل موارد زیر می‌باشد:

- میزان وزنی کالاهای انهدامی.
- هزینه‌های انجام پذیرفته در خصوص امحاء.
- ارزش کالاهای امحاء شده.

فهرست کامل کالاهای انهدامی در صورت جلسه مربوطه به صورت تایپ شده با درج همه مشخصات شامل: شماره پرونده، شماره قبض انبار، ردیف کالا، شرح کالا، مقدار کالا، واحد، ارزش واحد، مبلغ کل کارشناسی، نام ارزیاب، تاریخ انقضای دلیل انهدام، مجوز انهدام، شماره حواله انهدام، فهرست افراد حاضر در جلسه انهدام با درج مشخصات کامل نام و نام خانوادگی افراد و نام دستگاه مربوطه در ذیل صورتجلسه امحاء.

۱- مشخصات کامل وسیله نقلیه حمل کننده کالا.

۲- مشخصات کامل محل امحاء و دفن.

۳- ارائه گزارش شرایط نا ایمن و غیرعادی (در صورت وجود چنین شرایطی).

۴- ارسال گزارش دستگاه ذیربط مبنی بر اعلام نوع پسماند (عادی یا ویژه).

۵- ارسال مجوز دستگاه ذیربط مبنی بر انهدامی بودن کالا.

۶- ارسال تصاویر (عکس و فیلم) مراحل اجرایی امحاء از ابتدا تا پایان فرایند امحاء به دستگاه‌های موضوع بند الف ماده ۱۰ آیین‌نامه.

۷- رعایت ضوابط و الزامات زیست محیطی در انتخاب محل دفع پسماندها با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط.

ماده ۵- در مواردی که کالا پس از تحویل به جهت عدم نگهداری صحیح و اصولی توسط مرجع نگهدارنده اموال، واجد شرایط انهدام شده باشد؛ ضمن امحاء کالا وفق ضوابط مندرج در این دستور العمل، موضوع در کارگروهی با حضور نمایندگان دادستان، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، و دستگاه کاشف طرح، تا نسبت به اتخاذ تصمیم مقتضی اقدام گردد.

ماده ۶- مسوولیت و نظارت بر حسن اجرای فرایند امحاء اعم از اخذ تمامی مجوزها، هماهنگی با مراجع ذیربط، ارسال کالا و مجوزهای مربوط در سامانه جامع عملیاتی و تطبیق با قوانین و مقررات مربوطه بر عهده مدیران و روسای اداره‌های سازمان در استان‌ها می‌باشد.